



AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ



Respublika Fənn Olimpiadaları

Rayon (Şəhər) mərhələsi

Tarix

Ad _____

Soyad _____

Məktəb _____

1. İmtahan müddəti 90 dəqiqədir.
2. 4 səhv cavab 1 düz cavabı aparır.
3. Hər sual 4 bal ilə qiymətləndirilir.
4. Nəzarətçilərə yalnız cavab kartları təqdim olunur.
5. Rayon (Şəhər) mərhələsinin nəticələrini www.olimpiada.edu.az saytıdan və ya təhsil aldığınız ümumtəhsil müəssisəsindən öyrəne bilərsiniz.

UĞURLAR!

9-cu sinif
04.02.2018

1. Qeyd edilənlərdən neçəsi səhvdir?

- XVII əsrdə Şotlandiya parlamenti kovenant adlanırdı.
- İngiltərə kralı III Vilhelmin dövründə Böyük Britaniya krallığı yarandı.
- İngiltərədə respublika dövründə dini mərasimlər üzrə akt qəbul edildi.
- İrlandiya parlamenti kovenant II Karlı öz kralı elan etmişdi.
- 1689-cu ildə qəbul edilmiş "Bill"ə əsasən, İngiltərədə hökumət parlamentdə çoxluq qazanan palatanın üzvlərindən təşkil olunurdu.

A) 1-i B) 2-si C) 3-ü D) 4-ü E) 5-i

2. Qeyd edilənlərdən neçəsi XVII əsrin 80-ci illərinə aiddir?

- Nerçinsk müqaviləsinə əsasən, Lena çayı sərhəd oldu,
- 1682-ci ildə I Pyotr Rusiyada çar seçildi,
- Baxçasaray sülhünə əsasən, Dunay çayı sərhəd oldu,
- Fransada iqtisadi böhran inqilabi şəraiti kəskinləşdirdi,
- Yorktaun yaxınlığında ingilis qoşunu təslim oldu.

A) 1-i B) 2-si C) 3-ü D) 4-ü E) 5-i

3. "Boston çay məclisi"nin nəticələrinə aiddir:

- A) Kolonistlərin qərbə köçməsinə icazə verildi.
- B) Çay, gömrük haqqı ödənilməklə əhaliyə satıldı.
- C) Filadelfiyada Konqress çağırıldı.
- D) "Azadlıq oğulları" adlı gizli təşkilat yaradıldı.
- E) Şəhər əhalisinə dəniz ticarəti ilə məşğul olmaq qadağan edildi.

4. "Uzunmüddətli parlament" in tədbirlərindən deyil:

- A) Feodal töycüsünün ləğvi
- B) İcmalar palatasının beş deputatının həbsi
- C) Nazirlərin məhkəməyə verilməsi
- D) Şotlandiya ilə ittifaq bağlanması
- E) Kilsə məhkəməsinin dünyəvi şəxsləri mühakimə etmək səlahiyyətinin ləğvi

5. Bakı xanlığının yaradıcısına aiddir:

- A) Ticarət məqsədilə gəmilərin inşası üçün tədbirlər həyata keçirməsi
- B) Quba xanlığından asılı olması
- C) Rusiyanın himayəsinə keçməsi
- D) Neft və duz hasilatını inhisara alması
- E) Bakı qalasını möhkəmləndirmək üçün tədbirlərin görülməsi

6. Mənbədəki məlumata əsasən, ərazini və ili müəyyən edin:

Burada "10 min müsəlman (azərbaycanlı) və ancaq 3 min erməni ailəsi var idi. Ermənilər rus qoşununa hər cür yardım göstərirdilər... Onlar xəyanət edərək qalanın şimal darvazalarını açdılar və rus qoşununu qalaya buraxdılar".

- A) Qarabağ-1806 B) Gəncə-1804
- C) Naxçıvan-1827 D) İrəvan-1827
- E) Təbriz-1827

7. Sultanbud döyüşünün nəticəsi:

- A) Ağqoyunlular uğur qazana bilmədi
- B) Osmanlılar qalib gəldi
- C) Rusiya qoşunu məğlub edildi
- D) M.Aminin başçılıq etdiyi üsyançılar qalib gəldi
- E) Səfəvilər üsyançıları məğlub etdi

8. Ə.Dünbuli və M.P.Vaqif arasında oxşar cəhət:

- A) Şair olmaları
- B) Vəzir olmaları
- C) Tarixə dair əsər yazmaları
- D) Müəllim olmaları
- E) M.V.Vidadi ilə dostluq etmələri

9. Maaflar üçün səciyyəvi deyil:

- A) Xan qoşununun əsasını təşkil edirdilər
- B) Vəzifələri irsi keçirdi
- C) İmtiyazlı təbəqə idilər
- D) Mükəlləfiyyətlərdən azad idilər
- E) Asayiş qoruyucusu idilər

10. Şirvanşah I İbrahim və Hacı Çələbi arasında oxşar cəhət:

- A) Azərbaycanı birləşdirmək siyasəti yürütmələri
- B) Təbrizə uğursuz yürüş etmələri
- C) Gürcülərlə dostluq münasibəti saxlamaları
- D) Qarabağa yürüş etmələri
- E) Kür çayı sahilindəki döyüşdə məğlub olmaları

11. A.Məhəmməd şah Qacarın Azərbaycana yürüşü zamanı Kəlbəli xan hədiyyələrlə onun hüzuruna gəldi. Şah hədiyyələri qəbul etsə də, onu həbs etdirdi. Buna səbəb nə idi?

- A) Kəlbəli xanın sui-qəsd planı hazırlaması
- B) Kəlbəli xanın rus qoşunu ilə əlaqə saxladığını bilməsi
- C) Kəlbəli xanın üsyan qaldırmaq planı olması
- D) Kəlbəli xanın İrəvanın müdafiəçilərinə kömək göndərməsi
- E) Kəlbəli xanın müdafiə hazırlıqlarına başlaması

12. 1752-ci ildə dostluq əlaqələri yaratmaq üçün Osmanlı dövlətinə elçi göndərmiş xanlıq:

- A) Qarabağ
- B) İrəvan
- C) Naxçıvan
- D) Gəncə
- E) Quba

13. Azərbaycan Rusiya tərəfindən işğal edildikdən sonra hansı təsərrüfat sahəsində iltizam sistemi daha tez ləğv edildi?

- A) Mis sənayesi
- B) Abşeron duz mədənləri
- C) Naxçıvan duz mədənləri
- D) Neft mədənləri
- E) Balıqçılıq

14. 1892-ci il Şəhər Əsasnaməsilə səlahiyyətləri məhdud olan idarəçilik tətbiq edilməmişdi:

- A) Şamaxı
- B) Lənkəran
- C) Şəki
- D) Yelizavetpol
- E) Quba

15. XIX əsrin ortalarında Azərbaycanın taxılçılıq təsərrüfatına aid deyil:

1. İstehsal olunan məhsul ölkə əhalisinin tələbatını tam ödəyirdi.
2. Rusiyanın regiondakı qoşununun taxıl tələbatı qismən Azərbaycan, əsasən də Rusiyadan gətirilən taxıl hesabına ödənilirdi.
3. Rusiyanın regiondakı qoşununun taxıl tələbatı əsasən Azərbaycan, qismən də Rusiyadan gətirilən taxıl hesabına ödənilirdi.
4. Yelizavetpol quberniyası Azərbaycanın taxıl anbarı idi.
5. Muzdlu əmək tətbiq olunurdu.

6. Lənkəran və Şəki qəzaları çəltikçilik üzrə ixtisaslaşmışdı

- A) 1, 3, 5, 6
- B) 2, 3
- C) 2, 4, 6
- D) 3, 5, 6
- E) 1, 4

16. Azərbaycanın XIX əsrin 60-cı illərində qızılboya, sonlarında neft sənayesi üçün oxşar cəhət:

1. Cənubi Azərbaycandan gələn kəsbkarların işləməsi
2. Muzdlu əməyin tətbiq olunması
3. Əsas istehsal mərkəzinin Quba qəzası olması
4. İnhisarların yaranması
5. İltizam sisteminin ləğvi
6. Xarici kapitalın güclü axınının olması

- A) 2, 4, 6
- B) 3, 5, 6
- C) 1, 2
- D) 1, 4, 5, 6
- E) 2, 5

17. I Dünya müharibəsi ərəfəsində Azərbaycan neft sənayesi üçün səciyyəvi deyil:

- A) Quba, Şamaxı, Cavad qəzalarında neft çıxarılmasına başlandı.
- B) Neftin 4/5 hissəsi köhnə mühərriklərlə çıxarılırdı.
- C) Neftin qiyməti beş dəfə bahalaşmışdı .
- D) "Şell" şirkəti də Azərbaycan neft sənayesinə nüfuz etdi.
- E) M.Nağıyevin şirkəti 20 ən iri neft şirkəti sırasına daxil idi.

18. Azərbaycana muxtariyyət verilməsi tələbini irəli sürən ilk siyasi partiya:

- A) Difai
- B) Qeyrət
- C) Hümmət
- D) İttifaq
- E) Müsavat

19. Verilmiş çıxışın hansı mənbəyə aid olduğunu müəyyən edin:

"Zaqafqaziya bir əsr bundan əvvəl ruslar tərəfindən işğal edilmişdir. Bu əsr ərzində biz müsəlmanlar əsir kimi həyat sürmüşük, təqiblərə məruz qalmışıq..., kölə halına salınmışıq. Biz uşaqların xəncərə keçirildiklərini görmüşük. Qoy...anaların, uşaqların fəryadından, iniltisindən həzz alanlar rədd olsunlar".

- A) Ə. Topçubaşov - Ümumrusiya müsəlmanlarının I Qurultayındakı çıxışından
- B) İ. Ziyadxanlı - I Dövlət Dumasındakı çıxışından
- C) F. Xoyski - III Dövlət Dumasındakı çıxışından
- D) M. Cəfərov - IV Dövlət Dumasındakı çıxışından
- E) Ə. Ağayev - Difai partiyasının hərbi dəstələri qarşısındakı çıxışından

20. Fransa XX əsrin əvvəllərində dünyada ikinci yerdə idi:

- A) Kapital ixracına görə
- B) Avtomobil istehsalına görə
- C) Aviasiya sənayesinə görə
- D) Sənayenin ümumi inkişafına görə
- E) Gəmi istehsalına görə

21. XX əsrin əvvəllərində sənayenin ümumi inkişafına görə dövlətlərin düzgün ardıcılığını müəyyən edin:

- A) ABŞ, Almaniya, İngiltərə, Fransa
- B) Almaniya, ABŞ, İngiltərə, Fransa
- C) ABŞ, Almaniya, Fransa, İngiltərə
- D) ABŞ, Fransa, Almaniya, İngiltərə
- E) Almaniya, Fransa, ABŞ, İngiltərə

22. Uyğunluğu müəyyən edin:

- | | |
|-----------------|--------------|
| 1. M.Ə.Qalib | a. Qazax |
| 2. M.Kəminə | b. Türkmən |
| 3. A.Kunanbayev | c. Tatar |
| | d. Özbək |
| | e. Hindistan |

- A) 1-c; 2-d; 3-b
- B) 1-b; 2-a; 3-c
- C) 1-e; 2-b; 3-a
- D) 1-a; 2-b; 3-e
- E) 1-e; 2-d; 3-a

23. ABŞ prezidentlərinin ardıcılığını müəyyən edin:

- a. U.Taft
- b. T.Ruzvelt
- c. V.Vilson
- d. Makkinli

- A) a, c, b, d
- B) d, b, a, c
- C) c, d, b, a
- D) a, d, c, b
- E) b, c, a, d

24. Hökmdarları hakimiyyətdə olma müddətlərinə görə azdan çoxa doğru düzün:

- a. İranzu
- b. Astiaq
- c. Fəzl ibn Məhəmməd
- d. I Təhmasib
- e. I İsmayıl

- A) a, b, c, e, d
- B) c, d, b, a, e
- C) a, e, b, c, d
- D) e, d, c, a, b
- E) b, a, e, c, d

25. Qeyd edilənlərdən neçəsi yanlıştır:

- 1. Arşaki I Mitridat Selevkilər dövlətinin zəifləməsindən istifadə edərək Midiya və Mesopotamiyanı işğal etmişdi
- 2. Aşşur dövlətinin paytaxtı baş tanrının şərəfinə Aşşur adlandırılmışdı
- 3. E.ə. 339-cu ildə İskitlər Makedoniya çarı II Filippi məğlub etmişdilər
- 4. E.ə. 331-ci ildə iskitlər Makedoniya ordusunu məğlub etmişdilər
- 5. E.ə. I əsrin əvvəllərində Çində "Qırmızıqaşlılar" üsyanı baş vermişdi

- A) 4-ü
- B) 2-si
- C) 1-i
- D) 5-i
- E) 3-ü